ПРЕДЛОЖЕНИЯ

за изменение и допълнение на Закона за частната охранителна дейност

1. В чл. 2, ал. 2 след израза „по реда на Търговския закон" се поставя точка и се заличава останалата част от изречението.

Мотиви: По действуващия закон субектите се разделят на две категории: търговци и звена за самоохрана в структурите на търговци, които осъществяват една и съща дейност, но по два различни режима - лицензионен за първите и регистрационен за вторите (звената за самоохрана). Нарушен е принципът за равнопоставеност на субектите, извършващи частна охранителна дейност в условията на пазарна икономика.

Текст в закона:

Чл. 2. (2) Дейността по ал. 1 се извършва от търговци, регистрирани по реда на Търговския закон, въз основа на писмен договор или от звена за самоохрана в структурите на еднолични търговци и юридически лица.

2. В чл. 4, ал. 1 изразът „или регистрация" се заличава

Мотиви: По действуващия закон една и съща дейност се извършва по два различни режима - лицензионен за частните охранителни фирми и регистрационен за звената за самоохрана. Нарушен е принципът за равнопоставеност на субектите, извършващи частна охранителна дейност в условията на пазарна икономика.

Текст в закона:

Чл. 4. (1) Частна охранителна дейност се извършва само след получаване на лиценз или регистрация по реда на този закон.

3. В чл. 5, ал. 1 се заличава съдържанието на т. 5 („5. самоохрана.").

Мотиви: Промяната произтича от предложенията по чл. 2, ал. 2 и чл. 4, ал. 1. Самоохраната не е вид частна охранителна дейност, а форма за организацията на дейността. Тя може да включва всяка една от изброените видове дейности.

Текст в закона:

Чл. 5. (1) По реда на този закон се извършват следните видове дейности:

1. лична охрана на физически лица;
2. охрана на имуществото на физически или юридически лица;
3. охрана на мероприятия;
4. охрана на ценни пратки и товари;
5. самоохрана.

(2) Дейностите по ал. 1 могат да се осъществяват и чрез технически системи за сигурност и помощни средства.

4. В чл. 5, ал. 1 в т. 5 се включва следното съдържание: „5. централизирана охрана на обекти."

Мотиви: Включването на централизираната охрана като вид дейност в ал. 1 на чл. 5 е продиктувано от факта, че това е най-мащабната охранителна дейност. По експертни оценки имуществото на над 220 000 обекта в страната се охранява посредством изградени центрове за мониторинг на алармените сигнали и управление на въоръжени автопатрули / екипи за монтаж и поддръжка на техниката. В чл. 5, ал. 1, т. 2 охраната на имущество е определена като „охрана на имуществото на физически или юридически лица;". От друга страна, в ал. 2 на същия член е посочено, че всички охранителни дейности по ал. 1 могат да се осъществяват и чрез технически системи за сигурност, т.е. не само тези по т. 2 , но и всички останали.

В чл. 7, 8, 9 и 11 се конкретизира съдържанието на отделните видове охранителни дейности и именно тук се явява несъответствие между охранителните дейности, посочени в чл. 5 и тяхното конкретизиране в изброените по-горе членове.

Лиценз за охранителна дейност се дава за осъществяване на нейни отделни видове, посочени в 4-те точки на чл. 5, ал. 1, което автоматично включва и правото да се извършва наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали (ал. 2 на чл. 5). С други думи, ако е получен лиценз за лична охрана, може да се осъществява почти безконтролно и централизирана охрана на обекти, без лицензираният доставчик на услугата да разполага дори с минимални технически и организационни възможности, необходими за тази дейност.

С посоченото противоречие се създават предпоставки за нелоялна конкуренция и спекулиране с издадени лицензи за охрана. Ако централизираната охрана на обекти се включи като отделна охранителна дейност и за лиценз по нея се кандидатства отделно, ще се пресече възможността за нелоялна конкуренция, т.н. охрана със СОТ ще се легитимира и по-ефективно ще бъде контролирана. Такава е и европейската практика.

Текст в закона:

Чл. 5. (1) По реда на този закон се извършват следните видове дейности:
1. лична охрана на физически лица;
2. охрана на имуществото на физически или юридически лица;
3. охрана на мероприятия;
4. охрана на ценни пратки и товари;
5. самоохрана.

5. В чл. 10 съдържанието се променя така: „Чл. 10. Централизираната охрана на обекти е дейност по инсталиране на технически системи за сигурност, наблюдение и контрол на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.”

Мотиви: Инсталирането на технически системи за охрана е важен елемент и предпоставка за качество на наблюдението и контрола с технически средства. Инсталаторите имат възможност да получават подробна информация за клиентите, съответната територия, сгради и помещения. Сега тази дейност се извършва и от субекти, които са извън обсега на закона и контролните органи.

Текст в закона:

Чл. 10. Охраната с помощта на технически системи за сигурност е дейност по наблюдение и контрол с технически средства на охраняваните обекти и проверка на получените сигнали.

6. В чл. 11 съществуващият текст се заличава и се променя номерацията на следващите членове.

Мотиви: Заличаването на съществуващия текст в ал. 1 и ал. 2 следва логично от промените в чл. 2, чл. 4 и чл. 5, поради които той става излишен.

Текст в закона:

Чл. 11. (1) Самоохраната е дейност, осъществявана от служители на търговците, обособени в самостоятелни структурни звена за охрана на техни служители, обекти, мероприятия, имущество, ценни пратки и товари.

(2) Звената за самоохрана не могат да бъдат използвани под каквато и да е форма за охрана на лица, обекти и имущества, освен посочените в ал. 1.

7. В наименование на Глава втора изразът „и регистрация на дейността по самоохрана” се заличава.

Мотиви: Заличаването е продиктувано от промяната в чл. 4, ал. 1, с която се въвежда равнопоставеност на всички субекти, осъществяващи частна охранителна дейност.

Текст в закона:
Глава втора.
ЛИЦЕНЗ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОХРАНИТЕЛНА ДЕЙНОСТ И РЕГИСТРАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА ПО САМООХРАНА

8. В чл. 13 изразът ,,т. 1-4" се заличава.

Мотиви: Заличаването на израза „т. 1 - 4" е свързано с предложената промяна в чл. 5, ал. 1, с която се обхващат всички видове охранителна дейност.

Текст в закона:
Чл. 13. Лицензи за извършване на частна охранителна дейност по чл. 5, ал. 1, т. 1 - 4 се издават само на търговци, регистрирани по реда на Търговския закон.

9. В чл. 15, ал. 1 изразът „т. 1-4" се заличава.

Мотиви: Заличаването на израза „т. 1 - 4" е свързано с предложената промяна в чл. 5, ал. 1, с която се обхващат всички видове охранителна дейност.

Текст в закона:
Чл. 15. (1) За получаване на лиценз за извършване на всички или на отделни дейности по чл. 5, ал. 1, т. 1 - 4 търговците подават писмено искане до компетентния орган.

10. В чл. 15, ал. 2, т. 5 съюзът „или" се заменя с „и".

Мотиви: Премахва се една неяснота; при сегашната редакция на текста той може да се тълкува, че е задължително представянето на образци или само на отличителен знак, или само на униформеното облекло.

Текст в закона:
5. образци на лична идентификационна карта, отличителен знак или униформено облекло;

11. В чл. 15, ал. 1 и ал. 2 понятието „искане" се заменя с понятието „заявление".

Мотиви: В България беше въведено понятието „заявление", което замени употребата на понятията „молба", „искане" и пр.

12. Чл. 23 се заличава и се променя номерацията на следващите членове.

Мотиви: Предложените промени в чл. 4, ал. 1 и в наименованието на Глава втора правят излишно съдържанието на чл. 23.

Текст в закона:
Чл. 23. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) За регистрация на дейност по самоохрана лицата уведомяват писмено съответния директор на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи по местоизвършване на дейността, като прилагат:
1. описание на дейността по самоохрана;
2. вида на охранителната дейност по чл. 12;
3. списък на служителите, които ще осъществяват дейността по самоохрана, а в случаите на въоръжена охрана - и копие от разрешителните им за носене и употреба на огнестрелно оръжие съгласно Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите;
4. образци на личната идентификационна карта, отличителния знак или униформеното облекло.
(2) При промяна на обстоятелствата по ал. 1 и при прекратяване на дейността по самоохрана лицата уведомяват писмено за това компетентния орган в 14-дневен срок.

13. В чл. 24, ал. 3 изразът „т. 1 - 4" се заменя с ,,ал. 1".

Мотиви: Предложените промени в чл. 5, ал. 1 правят излишен израза „т. 1 - 4".

Текст в закона:
(3) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) В 14-дневен срок от фактическото поемане на обект за охрана съгласно договора или от снемането на охраната лицата, извършващи дейност по чл. 5, т. 1 - 4, уведомяват писмено за това органа, издал лиценза, и съответната областна дирекция на Министерството на вътрешните работи, на чиято територия се извършва дейността.

Забележка: В чл. 24, ал. 3, в израза „по чл. 5, т. 1 - 4", е пропусната ал. 1.

14. В чл. 34, ал. 1 изразът ,, - белезници, каучукови и пластмасови палки" се заличава.

Мотиви: Изброяването не е целесъобразно, защото не обхваща всички съществуващи законни технически и други помощни средства и не позволява използването на нови такива, които биха възникнали в бъдеще. Регламентирането на възможността охранителите да използват всички разрешени технически и помощни средства се обуславя и от необходимостта за по-ефективно осъществяване на охранителните услуги и гарантирането на собствената сигурност на охранителите.

Текст в закона:
Чл. 34. (1) Охранителите имат право да използват физическа сила и помощни средства - белезници, каучукови и пластмасови палки, когато не е възможно да изпълнят служебните си задължения по друг начин, като се съобразяват с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на нарушителя.

15. В чл. 34, ал. 4 се изменя така: „(4) Протоколът се подписва от съставителя и се предава срещу подпис на полицейските органи".

Мотиви: Това е пропуск в закона и полицейските органи не винаги подписват протоколите, както показва практиката по приложението на закона.

Текст в закона:
(4) Протоколът се подписва от съставителя и се предава на полицейските органи.

16. Създава се нов чл. 34а със следното съдържание:

„**Чл. 34а. (1)** Охранителите могат да използват огнестрелно оръжие като крайна мярка при условията на неизбежна отбрана или крайна необходимост;

(2) При използване на огнестрелно оръжие охранителите са длъжни по възможност да пазят живота на лицето, срещу което е насочено, и да не застрашават живота и здравето на други лица."

Мотиви: В закона липсва текст, който да регламентира правото на охранителите да използват огнестрелно оръжие. Законът в чл. 12 посочва, че охранителната дейност се осъществява с невъоръжена или с въоръжена охрана при спазване изискванията на Закона за контрол над взривните вещества, огнестрелните оръжия и боеприпасите и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, но по отношение правото на използване само в чл. 35 е записано, че охранителите изготвят писмен доклад за всеки случай на „използване на ... и огнестрелно оръжие." Понятията „неизбежна отбрана" и „крайна необходимост" са утвърдени в наказателното право.

17. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 изразът „и регистрациите" се заличава.
2. В ал. 2 се извършват следните изменения:
   а) изразът „и регистрациите" се заличава;
   б) точка 2 се заличава.
3. В ал. 3 съюзът ,,и" се заменя със запетая, а след думата ,,престъпления" се добавя ,,и за Публичния регистър на издадените лицензи."

Мотиви: Заличаването на израза „и регистрациите" в ал. 1 и ал. 2, както и на т. 2 от ал. 2 се налага от предложените промени в чл. 4, ал. 1. Промяната в ал. 3 е свързана с предложението за въвеждане в следващия член 40а на „Публичен регистър на издадените лицензи".

Текст в закона:
Чл. 40. (1) В МВР се изгражда и поддържа Единен автоматизиран централизиран регистър на лицензите и регистрациите за дейностите по този закон.
(2) Единният автоматизиран централизиран регистър на лицензите и регистрациите съдържа данни за:
1. издадените лицензи, отказите за издаването им и отнетите лицензи;
2. извършените регистрации на дейностите по самоохрана;
3. охраняваните обекти и броя охранители;
4. средствата, използвани при осъществяване на охраната (МПС, оръжие и други).
(3) Информацията от Единния автоматизиран централизиран регистър може да се използва само за осъществяване на контрол по този закон и за предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпления.

18. Създава се нов чл. 40а със следното съдържание:
,,**Чл. 40а.** Публичният регистър на издадените лицензи се публикува в интернет-страницата на МВР и съдържа:
1. фирмата, седалището и адреса на управление на юридическото или физическото лице;
2. начина на представителство и лицата, които го представляват;
3. номерът, датата на издаване на лицензa, видовете дейности, които разрешава и неговият териториален обхват;
4. адрес за кореспонденция и телефони за контакт."

Мотиви: Изграждането на публичен регистър на издадените лицензи и неговото публикуване в Интернет-страницата на МВР ще ограничи извършването на нерегламентирана охранителна дейност, за която лицата нямат издаден лиценз или я осъществяват извън територията, за която имат такъв.

19. В чл. 42, **ал. 1** изразът „или регистрация" се заличава.

Мотиви: Заличаването на израза „или регистрация" в ал. 1 се налага от предложените промени в чл. 4, ал. 1.

Текст в закона:
Чл. 42. (1) Който извършва дейност по чл. 5 без лиценз или регистрация, се наказва: ...

20. В чл. 37, ал. 1 изразът ,,председател - заместник директор на Главна дирекция" се заменя с израза ,,председател - директорът на Главна дирекция".

Мотиви: Предложението е с оглед повишаване компетентността и ролята на Консултативния съвет, както и значението на частната охранителна дейност.

Текст в закона:
Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 82 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 69 от 2008 г.) Към Главна дирекция "Охранителна полиция" се създава Консултативен съвет за сътрудничество по въпросите на частната охранителна дейност, наричан по-нататък "съвета". Той се състои от председател - заместник-директор на Главна дирекция "Охранителна полиция" и шестима членове - трима упълномощени представители на сдружения на лица, извършващи частна охранителна дейност, и трима служители на дирекцията, определени от директора на Главна дирекция "Охранителна полиция".